

GROEN- EN SPEELSTROOK WILDE TUINEN, ARCHITECTENWONINGEN

Uitleg ontwerp

ALGEMEEN

In de uitstraling van de nieuwe woonwijk Parijsch-Zuid wordt ernaar gestreefd om de stad en het omringende landschap met elkaar te verbinden. In de openbare ruimte worden daarom groene en recreatieve verbindingen aangebracht, waar de natuur gemakkelijk te beleven is. Ook zijn in de buitenruimte verwijzingen te vinden naar de geschiedenis van het rivierengebied en zijn kenmerkende landschapselementen. Het groen en water uit het landschap moeten min of meer tot aan je vensterbank komen. Natuurlijke, flauwe en bloemrijke oevers spelen daarbij een grote rol.

HET ACHTERLIGGENDE IDEE BIJ HET ONTWERP

Ten zuiden van het Willy van Heusdenhof, Guus van Toonenstraat en Sees Jägersstraat ligt tussen het water en de Wilde Tuinen een lange brede groenstrook. Om aan de doelstelling “landschapelijk, puur en avontuurlijk” te voldoen is voor de gehele strook een ontwerp gemaakt dat is gebaseerd op het rivierenlandschap zoals het oorspronkelijk was voor verkaveling. Een dergelijk landschap was een speelse afwisseling van water en land met slingerende lijnen, natte plekken, laagtes en hoogtes, rietland, ruige weides, boschages en bomen. Dat karakter zie je in het ontwerp terug.

EEN VERBINDING VAN HOGERE EN LAGERE DELEN

Het ontwerp bestaat uit twee delen.

- Een hoger gelegen deel rondom de woningen met een bloemrijke weide en struikengroepen.
- Richting het water bevindt zich een lager gelegen deel. De waterinvloed is zichtbaar door nattere plekken en oeverbegroeiing.
- De overgang tussen de twee delen wordt zichtbaar gemaakt door een gebogen vormgegeven steilere rand, die de invloed van het water markeert.

Het pad loopt slingerend door beide zones heen, waarbij verschillende uitzichten elkaar opvolgen.

ONDERSTEUNENDE ELEMENTEN

In het ontwerp is gebruik gemaakt van cultuur-historische elementen, zoals een hoger gelegen grondwallepje door het lager gelegen gebied en knotbomen langs het toegangspad tot de groenstrook. Daarnaast zijn elementen toegevoegd met een meer architectonisch karakter, zoals de stapstenen van industriepaal op het ‘dijkje’, de grondheuvel (nabij Willy van Heusdenhof) en de lagere grondheuvel in het midden van de groenstrook. Goed ingebed in het ontwerp, versterken dit soort elementen het natuurlijke karakter van de omliggende groenstrook en verhoogt het de belevingswaarde voor de wandelaar.

De lagere heuvel in het midden functioneert als beëindiging en als accent van het toegangspad vanuit de achterliggende wijk. De heuvel eindigt in een keermuur van schanskorven. Deze is deels met behulp van een houten afdekking geschikt gemaakt om te zitten, waardoor het een sociale plek is, waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten. (Door de zitplekken aan de zijanten aan te brengen, wordt voorkomen dat rechtstreeks in tuinen aan de overkant van het water wordt gekeken.)

Het hoofdpad in de groenstrook bevindt zich steeds op min of meer dezelfde hoogte, maar door de diverse hoogteverschillen in de strook, loop je als wandelaar dan weer hoger dan je omgeving – dus

op een 'dijkje' – en dan weer lager – dus in een 'holle weg'. Het hoofdpad wordt aangevuld met informele, uitgemaaide paden door het gebied.

NATUURLIJK SPELEN VOOR KINDEREN

Voor kinderen biedt het ontwerp een aantrekkelijke speelomgeving. Sinds mei 2020 heeft gemeente Culemborg een nieuw speelbeleidsplan, waarin veel meer de nadruk wordt gelegd op natuurlijk spelen. Natuurlijk spelen denkt niet alleen in termen van toestellen met een valondergrond, maar wil een groen en natuurlijk ogend speellandschap bieden waar kinderen zich op allerlei manier kunnen vermaken, verwonderen, onderzoeken en ontwikkelen. Het ontwerp biedt zo'n landschap. Er is bijvoorbeeld variatie in hoogte, nattere en drogere plekken. Er is hoog, bloemrijk gras, gemaaid gras, struiken en bomen. Er zijn stillere en drukkeren plekken. Ook zijn er speelaanleidingen in het speellandschap. Daarbij kun je denken aan stappalen, een wilgenhut, een verhoogde uitkijkplek, touwzwaaien over een laagte, waterspelletjes en dergelijke. Behalve een trapveldje, zijn de speelelementen op dit moment nog niet opgenomen in het groenontwerp. Daarvoor is een participatietraject nodig, waarin kinderen met hun ouders actief kunnen meedenken welke speelaanleidingen hier leuk zijn.

AANTREKKELIJKER VOOR KINDEREN ÉN VOLWASSENEN

Het nieuwe ontwerp, daar profiteren natuurlijk niet alleen kinderen van. Ook voor volwassenen is het aantrekkelijk om door een afwisselend landschap te lopen. Natuur is hét middel om te ontspannen en je dagelijkse stress kwijt te raken, zoals vele wetenschappelijke onderzoeken aantonen. Daarnaast zorgt het slingerende pad met zijn wisselende uitzichten en de verschillende bosschages ervoor dat de aangrenzende huizen en tuinen voldoende privacy hebben. De huizen gaan deels schuil achter groen. Dit groen moet je je voorstellen als een lagere onderbeplanting van heesters tussen 1,25-2,50m

hoog, met daarin op een aantal plekken bomen. Door het wat halfopen karakter is er privacy richting de tuinen en huizen, zonder dat het te dicht en gesloten wordt.

EN OOK VOOR DIEREN

Voor dieren en biodiversiteit biedt het plan ook veel mogelijkheden. De verschillen in hoog-laag en nat-droog zorgen voor een variatie aan plekken waar verschillende planten en dieren van houden. Voor de lager gelegen delen wordt een ander bloemenweidemengsel gebruikt dan voor de hogere delen. Daardoor is er veel variatie in bloei en ook veel voedsel te halen, voor bijvoorbeeld bijen. De struikengroepen bieden veel dieren (zoals vogels en kleine zoogdieren) een prettige schuilgelegenheid. Langs het pad zal geen verlichting aanwezig zijn. Dit is bevorderlijk voor dieren. Tegelijkertijd weert het 's avonds groepjes jongeren. De meeste jongeren hebben namelijk wel graag wat licht bij het rondhangen.

CONCLUSIE

Al met al vormt het een afwisselend en groen landschap waar het goed toeven en spelen is. Het gehele plan levert bovendien een stevige bijdrage aan biodiversiteit en waterberging.